

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

Sídlo ústavu: Hroznová 63/2, 656 06 Brno

Oblastní odbor Plzeň, Slovanská alej 20, 326 00 Plzeň

Plzeň 7. 6. 2014
čj. UKZUZ 052297/2014

Zpráva č. 14 oblastního odboru PLZEŇ o výskytu škodlivých organismů a poruch za období od 23.6. - 6.7.2014

1. Počasí

V prvním sledovaném týdnu převažovalo polojasno s ranními teplotami 8 – 13 °C a odpoledními okolo 22 °C. Ve středu 25.6. se dostavily dešťové přeháňky a lokálně bouřky. Další dešťové srážky, které byly ve slabé intenzitě po většinu dne, přišly v neděli 29.6. a ochladilo se na 15 až 18 °C.

V pondělí 30.6. následujícího týdne pokračoval stejný ráz počasí jako v neděli. Bylo zataženo, slabý déšť a odpolední teploty 15 až 19 °C. Od úterý 1.7. převažovalo polojasno až jasno s postupným oteplováním až do neděle, kdy denní teploty vystoupaly až na 30 °C.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

Nadále přetrvávalo sucho na polích, které se projevilo na porostech především ozimých pšenic a hrachu. Dešťové srážky, které během sledovaného období spadly, pomohly k regeneraci některých porostů. Porosty ozimých ječmenů postupně dozrávají a začaly již první sklizně. Porosty brambor jsou v plné vegetaci. Na Plzni – severu a Klatovsku byly zaznamenány první výskyty plísně bramborové. V Lambersových miskách (Karlovy Vary) byla zachycena mšice řešetláková a mšice broskvoňová (přenašeči virů na bramborách). Na Tachovsku v jabloních byl sledován silný nálet obalečů do feromonových lapáků. Nepravidelný výskyt zavíječe kukuřičného byl zjištěn v úlovcích ze světelného lapače na Domažlicku a Plzni – jihu.

OBILNINY

PŠENICE OZIMÁ (RF 71 – 83, první zrna dosáhla poloviny své konečné velikosti, obsah zrn vodnatý až časná těstovitá (vosková) zralost)

V okrese Klatovy (Malý Bor, 23.6. a Velhartice, 25.6.) a Tachov (Horní Kozolupy, 24.6. a Velký Rapotín, 30.6.) sledováno **poškození porostu suchem**.

Slabý výskyt **septoriové skvrnitosti pšenice (*Mycosphaerella graminicola*)** zaznamenán v okrese Domažlice (Chrastavice, 23.6.) a Klatovy (Velhartice, 25.6.). Střední výskyt zjištěn v okrese Cheb (Úval, 24.6.) a Tachov (Horní Kozolupy, 24.6.). Silný výskyt byl hlášen z okresu Karlovy Vary (Sedlo u Toužimi, 30.6.).

Kontroluje se 20 rostlin při průchodu porostem. Z každé rostliny se vybere vždy jedna průměrně vzrostlá odnož. Hodnotí se počet listů s výskytem pyknid – pomocí stereoskopické lupy. V RF 51 se ve vzorku střídavě odebere 3. a 4. list shora. V RF 71 se odebere střídavě 2. a 3. list shora (pyknidy)

a také horní dva listy (napadení listů). Ošetření se doporučuje od 12 až 50 % listů s výskytem pyknid anebo od 40 – 70% napadení listů.

Fungicidní ochranu je třeba usměrnit podle vývoje počasí. Ošetřuje se zpravidla od fáze objevení se posledního listu BBCH 37 do BBCH 51 (metání). Zásahy se provádí zároveň proti celému komplexu listových chorob. Při rozhodování o konkrétním termínu ošetření je vhodné zohlednit rovněž předpokládaný počet ošetření. S cílem oddálit vznik rezistence je nutné střídát fungicidy s odlišným mechanismem působení.

Velmi slabý výskyt **feosferiové skvrnitosti pšenice (*Phaeosphaeria nodorum*)** na listech byl zaznamenán v okrese Tachov (Velký Rapotín, 23.6.) a Domažlice (Chrastavice, 23.6.). Střední výskyt byl zjištěn na Tachovsku (Horní Kozolupy, 24.6.). V okrese Plzeň – sever (Vochoz, 3.7.) sledován slabý výskyt na klasech.

Kontroluje se 20 rostlin při průchodu porostem. Z každé rostliny se vybere vždy jedna průměrně vzrostlá odnož. Hodnotí se počet listů s výskytem pyknid – pomocí stereoskopické lupy. V RF 51 se ve vzorku střídavě odebere 3. a 4. list shora. V RF 71 se odebere střídavě 2. a 3. list shora (pyknidy) a také horní dva listy (napadení listů). V RF 83 až 85 se hodnotí napadení klasů. Ošetření se doporučuje od 12 až 50 % listů s výskytem pyknid anebo od 40 – 70% napadení listů.

Fungicidní ochranu je třeba usměrnit podle vývoje počasí. Ošetřuje se zpravidla od fáze objevení se posledního listu BBCH 37 do BBCH 61 (počátek kvetení). Zásahy se provádí zároveň proti celému komplexu listových chorob a chorob klasů. Při rozhodování o konkrétním termínu ošetření je vhodné zohlednit rovněž předpokládaný počet ošetření. S cílem oddálit vznik rezistence je nutné střídát fungicidy s odlišným mechanismem působení.

V okrese Domažlice (Chrastavice, 23.6.) pozorován střední výskyt **pyrenoforové skvrnitosti pšenice (*Pyrenophora tritici-repentis*)** a velmi slabý výskyt na listech F byl zaznamenán v téže místě. V okrese Rokycany (Přívětice, 24.6.) zjištěn velmi slabý výskyt na listech F-1.

Kontroluje se 20 rostlin při průchodu porostem. Z každé rostliny se vybere vždy jedna průměrně vzrostlá odnož. V RF 71 se z odnoží ve vzorku odebere střídavě 2., 3. a 4. list shora (konidie) a také horní dva listy (napadení listů). Zaznamená se počet listů s výskytem konidioforů nebo typických skvrn po infekci a velikost plochy čepele listu s příznaky.

Do RF 51 se doporučuje ošetření při 5 – 50 % listů s výskytem konidií. V RF 71 se doporučuje ošetření při 40 – 70 % napadení listů. Proti pozdnímu napadení jsou účinné ochranné zásahy provedené v době metání (od BBCH 51) až kvetení (do BBCH 61). Je možno využít i vedlejší účinnost fungicidů, určených proti tečkované plevové a listové skvrnitosti pšenice.

První velmi slabý výskyt **černání kořenů a báze stébel obilnin na ozimé pšenici (*Gaeumannomyces graminis*)** byl hlášen z okresu Plzeň – sever (Vochoz, 3.7.).

Zjišťování výskytu se provádí při úhlopříčném průchodu porostem, kdy se kontroluje 20 rostlin (10 míst x 2 rostliny).

Chemická ochrana se provádí od RF 51.

Na Plzni – jihu (Štáhlavy, 2.7.) byl pozorován slabý výskyt **lemované stébelné skvrnitosti pšenice (*Rhizoctonia cerealis*)**.

Napadení se pozoruje v době mléčné zralosti až voskové zralosti (RF 75-85). Kontroluje se minimálně 20 rostlin.

Chemická ochrana se provádí v RF 30 – 32.

Velmi slabý výskyt **ružovění klasů pšenice (*Fusarium spp.*)** zaznamenán v okrese Domažlice (Chrastavice, 27.6.), Plzeň - jih (Štáhlavy, 2.7.) a Plzeň – sever (Vochoz, 3.7.). Velmi slabý výskyt **obecné krčkové a kořenové hniloby (*Fusarium spp.*)** na stéblech sledován v okrese Domažlice (Chrastavice, 27.6.) a Plzeň - jih (Štáhlavy, 2.7.).

Zjišťování výskytu se provádí při úhlopříčném průchodu porostem, kdy se kontroluje 20 rostlin (10 míst x 2 rostliny).

Fungicidní ošetření proti růžovění klasů pšenice se provádí při ohrožení v době kvetení a proti obecné krčkové a kořenové hnilobě v RF 30 - 32.

Slabý výskyt mšice **kyjatky travní (*Metopolophium dirhodum*)** sledován v okrese Plzeň – jih (Šťáhlavy, 2.7.). Slabý výskyt mšice **kyjatky osenní (*Sitobion avenae*)** hlášen z okresu Tachov (Velký Rapotín, 23.6. a Horní Kozolupy, 24.6.), Cheb (Úval, 24.6.) a Rokycany (Přívětice, 1.7.). V okrese Plzeň – jih (Šťáhlavy, 2.7.) zjištěn střední výskyt. Slabý výskyt **mšice střemchové (*Rhopalosiphum padi*)** pozorován v okrese Tachov (Velký Rapotín, 23.6. a Horní Kozolupy, 24.6.) a Rokycany (Přívětice, 1.7.).

Pozorování dospělců a nymf mšic na obilninách se provádí v RF 51, 61 a 71 více než 20 m od okraje porostu. Kontroluje se 50 odnoží – vždy všechny listy (z obou stran) a klas.

Ochrana klasů – optimální termín ochrany je od konce květu do začátku tvorby obilky. V této době se ošetří porosty s výskytem 3 - 5 a více mšic v průměru na 1 klas (zvláště trvají-li příznivé podmínky pro vývoj mšic).

Ochrana proti tzv. listovým mšicím se doporučuje provést na konci květu na porostech, na nichž se v době květu zjistí 25 a více mšic v průměru na jednu odnož.

V okrese Klatovy (Svrčovec, 1.7.) byl zjištěn první slabý výskyt hálek **bejlomorky sedlové (*Haplodiplosis marginata*)**.

V okrese Klatovy (Svrčovec, 1.7. a 4.7.) a Cheb (Úval, 1.7.) byl sledován výskyt samců **obaleče obilního (*Cnephasia pumicana*)** ve feromonových lapácích.

Pro monitorování škůdce lze použít feromonové lapáky. Není registrován žádný přípravek.

Slabý výskyt poškození od larev **kohoutků (*Oulema spp.*)** zaznamenán v okrese Tachov (Velký Rapotín, 30.6.).

K překročení ekonomického prahu škodlivosti dochází při výskytu 0,6 a více vajíček a larev na jednu odnož. Chemické ošetření se provádí v době, kdy je z vajíček vylíhlých více jak 50 % larev.

PŠENICE JARNÍ (RF 73, časná mléčná zralost)

V okrese Plzeň – sever (Křimice, 4.7.) zjištěn střední výskyt **stéblolamu pšenice (*Oculimacula yallundae*)**.

JEČMEN OZIMÝ (RF 83 – 89, časná těstovitá (vosková) zralost až plná zralost: zrno je tvrdé, jen s obtíží je lze nehtem palce zlomit)

V okrese Domažlice (Domažlice, 23.6., 26.6., 1.7. a 4.7.) pozorován výskyt samců **obaleče obilního (*Cnephasia pumicana*)** ve feromonových lapácích.

Pro monitorování škůdce lze použít feromonové lapáky. Není registrován žádný přípravek.

JEČMEN JARNÍ (RF 61 – 77, počátek květu: prvé prašníky viditelné až pozdní mléčná zralost)

V okrese Rokycany (Osek u Rokycan, 1.7.) byl zaznamenán střední výskyt **sít'ovité skvrnitosti ječmene (*Pyrenophora teres*)**.

Zjišťování výskytu **sítovité skvrnitosti ječmene** se provádí při úhlopříčném průchodu porostem, kdy se kontroluje 20 rostlin (10 míst x 2 rostliny). Určí se počet rostlin s příznaky výskytu (sítované hnědé skvrny na listech) na listové čepeli a pochvě.

Zahájení ošetření proti sítovité a okrouhlé skvrnitosti ječmene se provádí u pozemků při 5% a vyšším napadení rostlin, od růstové fáze 30. Pozdější zásahy jsou zpravidla kombinací proti komplexu listových chorob. S cílem oddálit vznik rezistence je nutné střídat fungicidy s odlišným mechanismem působení.

Velmi slabý výskyt **spály ječmene (*Rhynchosporium secalis*)** sledován v okrese Cheb (Hrzín u Nového Kostela, 23.6.), Klatovy (Bíluky, 26.6.), Rokycany (Břasy, 27.6.) a Karlovy Vary (Sedlo u Toužimi, 30.6.). Střední výskyt byl zaznamenán v okrese Rokycany (Osek u Rokycan, 1.7.).

Kontroluje se 20 rostlin při průchodu porostem. Z každé rostliny se vybere vždy jedna průměrně vzrostlá odnož. V RF 71 se hodnotí velikost plochy čepel s příznaky na horních dvou listech (F a F-1).

Fungicidní ochranu je třeba usměrnit podle vývoje počasí. Ošetřuje se zpravidla od fáze BBCH 37. Zásahy se provádí zároveň proti celému komplexu listových chorob. Při rozhodování o konkrétním termínu ošetření je vhodné zohlednit rovněž předpokládaný počet ošetření. S cílem oddálit vznik rezistence je nutné střídat fungicidy s odlišným mechanismem působení.

Slabý výskyt **endofytické tmavohnědé skvrnitosti ječmene (*Ramularia collo-cygni*)** zaznamenán v okrese Plzeň – jih (Šťáhlavy, 2.7.).

Ochrana: fungicidní přípravky použité proti dalším původcům skvrnitosti ječmene omezují vývoj i této choroby.

Slabé výskyty mšice **kyjatky travní (*Metopolophium dirhodum*)** byly zjištěny v okrese Domažlice (Milavče, 23.6.) a Plzeň – jih (Šťáhlavy, 2.7.). Slabé výskyty mšice **kyjatky osenní (*Sitobion avenae*)** byly sledovány ve většině okresů: Cheb (Hrzín u Nového Kostela, 23.6.), Domažlice (Milavče, 23.6.), Klatovy (Bíluky, 26.6.), Rokycany (Břasy, 27.6. a 1.7.) a Plzeň – jih (Šťáhlavy, 2.7.). Slabý výskyt **mšice střemchové (*Rhopalosiphum padi*)** zaznamenán v okrese Klatovy (Bíluky, 26.6.).

Pozorování a ochrana viz pšenice ozimá.

V okrese Klatovy (Bíluky, 4.7.) pozorován první slabý výskyt hálek **bejlomorky sedlové (*Haplodiplosis marginata*)**.

Slabé výskyty **vrtalky ječné (*Agromyza megalopsis*)** byly hlášeny z okresu Domažlice (Milavče, 23.6.), Klatovy (Bíluky, 26.6.), Rokycany (Břasy, 27.6.) a Plzeň – jih (Šťáhlavy, 2.7.).

V okrese Klatovy (Bíluky, 4.7.) bylo zjištěno poškození klasů housenkami **obaleče obilního (*Cnephasia pumicana*)**.

KUKUŘICE (RF 19 - 30, 9 a více listů vyvinuto až počátek prodlužovacího růstu)

Poškození porostu aplikací hnojiv bylo zaznamenáno v okrese Klatovy (Nemilkov, 25.6.), kdy došlo k popálení listové plochy.

LUSKOVINY

HRÁCH SETÝ (RF 61 – 83, počátek květu: asi 10 % květů otevřeno až asi 30 % lusků je specificky vybarveno dle druhu a odrůdy, semena jsou suchá a tvrdá)

V okrese Tachov (Benešovice, 23.6. a 30.6.) a Rokycany (Svinná u Hlohovic, 27.6.) bylo sledováno **poškození porostu suchem**.

Slabý výskyt **strupovitosti hrachu (*Ascochyta pisi*)** zjištěn v okrese Rokycany (Svinná u Hlohovic, 1.7.).

Při úhlopříčném průchodu porostem se na deseti místech prohlédne vždy 5 za sebou rostoucích rostlin. Vyhodnotí se % napadených rostlin. Ošetření se doporučuje při 10 – 50 % napadených rostlin.
Přímá ochrana: Moření osiva a fungicidní ošetření ve fázi po odkvětu.

Slabý výskyt **komplexní kořenové a krčkové spály hrachu (*Fusarium sp.*)** hlášen z okresu Rokycany (Svinná u Hlohovic, 1.7.).

Při průchodu porostem se na 10 místech prohlédne vždy 5 za sebou rostoucích rostlin a hodnotí se napadení rostlin. Zaznamená se % napadených rostlin.
Preventivní ochrana spočívá v používání zdravého osiva, správné agrotechnice, regulaci zaplevelení a provzdušnění porostu. Přímá ochrana se neprovádí. Je zaznamenána vedlejší účinnost přípravku na bázi azoxystrobinu aplikovaného proti plísni hrachu (*Peronospora pisi*).

V okrese Rokycany (Svinná u Hlohovic, 27.6. a 1.7.) pozorován slabý výskyt **hnědé strupovitosti hrachu (*Mycosphaerella pinodes*)**.

Při průchodu porostem se na deseti místech prohlédnou vždy 2 za sebou rostoucí rostliny. Vyhodnotí se % napadení stonků, palistů, úponků, listů a lusků.
Preventivní ochrana spočívá ve výsevu zdravého osiva, ve správné agrotechnice a v přechodu na typy hrachu se zvýšenou odolností. Přímá ochrana: moření osiva a fungicidní ošetření ve fázi po odkvětu.

Slabý výskyt mšice **kyjatky hrachové (*Acyrtosiphon pisum*)** byl zaznamenán v okrese Karlovy Vary (Útvina, 23.6.) a Rokycany (Svinná u Hlohovic, 27.6.). Střední výskyt byl zjištěn v okrese Plzeň – sever (Vochoz, 3.7.).

Pozorování se provádí 1 x týdně od RF 12 fáze do nalezení prvních kyjatek a poté 1 x 14 dnů od nalezení prvních kyjatek do RF 85. Na deseti místech v porostu se prohlédne vždy 5 rostlin (celkem 50), mšice se z každé rostliny oklepou na papír a spočítají.
Ošetření se doporučuje při zjištění výskytu 3 - 5 jedinců (samiček a nymf) na rostlinu bez ohledu na růstovou fázi.

V okrese Karlovy Vary (Útvina, 30.6.) sledován slabý výskyt samců **obaleče hrachového (*Cydia nigricana*)** ve feromonových lapácích.

Monitoring letu imag se provádí pomocí feromonových lapáků, 2 x týdně se zaznamenává počet odchycených samců.
Insekticidní zásah je třeba zvážit, pokud je zaznamenáno více jak 6 samců ve dvou feromonových lapácích za den. Chemické ošetření musí být cíleno proti líhnoucím se housenkám, ošetřuje se tedy 7 - 10 dnů po kritickém přírůstku náletu.

BOB OBECNÝ (RF 75, asi 50% lusků dosáhlo druhově, resp. odrůdově specifické velikosti)

V okrese Plzeň – sever (Úherce u Nýřan, 3.7.) byl při náhodném průzkumu zjištěn slabý výskyt **mšice makové (*Aphis fabae*)**.

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (RF 81 – 83, asi 10 % šešulí vyzrálo (semena černá a tvrdá) až asi 30 % šešulí vyzrálých (semena černá a tvrdá))

První velmi slabý výskyt **černě řepkové (*Alternaria brassicae*)** na šešulích byl nalezen v okrese Klatovy (Jetenovice, 26.6.) a poté v okrese Cheb (Velká Šitboř, 1.7.). Slabý výskyt pozorován v okrese Plzeň – sever (Vochoz, 4.7.).

Při průchodu porostem se na 10 místech prohlédnou vždy 2 za sebou rostoucí rostliny.

Preventivní ochranou je setí zdravého osiva, kvalitní zaorání posklizňových zbytků a zabránění poškození rostlinných pletiv. Přímou ochranou je moření osiva a fungicidní ošetření v době květu.

Slabý výskyt **šedé plísnovitosti brukvovitých (*Botryotinia fuckeliana*)** na stoncích byl zaznamenán v okrese Cheb (Velká Šitboř, 1.7.) a slabý výskyt na šešulích hlášen z okresu Plzeň - sever (Vochoz, 4.7.). V okrese Plzeň – jih (Štáhlavy, 2.7.) sledován na stoncích velmi slabý výskyt.

Při průchodu porostem se na 10 místech prohlédnou vždy 2 za sebou rostoucí rostliny.

Přímá ochrana: moření osiva a fungicidní ošetření ve fázi dlouhivého růstu a především ve fázi kvetení.

V okrese Cheb (Velká Šitboř, 1.7.) zjištěn velmi slabý výskyt **fomového černání stonku řepky (*Leptosphaeria maculans*)**.

Přímá ochrana: moření osiva a podzimní fungicidní ošetření v RF 14 – 18.

První slabý výskyt **hlízenky obecné (*Sclerotinia sclerotiorum*)** byl pozorován v okrese Domažlice (Domažlice, 23.6.) a poté byl zaznamenán velmi slabý výskyt v okrese Klatovy (Jetenovice, 26.6.).

Při průchodu porostem se na 10 místech odříznou vždy 2 za sebou rostoucí rostliny.

Přímá ochrana: fungicidní ošetření v době kvetení. Preventivní ochrana: minimálně 4 letý osevní postup, osivo bez příměsí sklerocií, nepřehnojovat dusíkem.

Slabý výskyt larev **bejlomorky kapustové (*Dasyneura brassicae*)** v šešulích byl sledován v okrese Klatovy (Jetenovice, 26.6.).

MÁK SETÝ (RF 47 - 54, stonek s poup. převyšuje všechny listy až plné kvetení - většina rostlin kvete)

V okrese Tachov (Horní Kozolupy, 24.6. a Velký Rapotín, 27.6.) bylo zjištěno **poškození porostu suchem**.

Škodlivý výskyt **plísně makové (*Peronospora arborescens*)** pozorován v okrese Karlovy Vary (Krásné Údolí, 23.6.) a slabý výskyt hlášen z okresu Tachov (Velký Rapotín, 30.6.).

Pozorování se provádí v době od začátku stonkování do začátku květu, kontroluje se 100 rostlin (na 10 místech 10 za sebou rostoucích rostlin). Škodlivý výskyt je 2 – 5 % napadených rostlin.

Ochrana: moření osiva, střídání plodin, řídí porosty.

První slabý výskyt **mšice makové (*Aphis fabae*)** zjištěn v okrese Tachov (Horní Kozolupy, 24.6. a poté Velký Rapotín, 27.6. a 30.6.), Domažlice (Domažlice, 27.6.) a Plzeň – sever (Číhaná, 3.7.).

Při průchodu porostem se na pěti místech prohlédne vždy 20 za sebou rostoucích rostlin. Vypočítá se % napadených rostlin. Ošetření se doporučuje při 2 – 5 % napadených rostlin.

Ochrana: zdravé osivo, střídání plodin, řídí porosty, biopreparáty, moření osiva

První slabý výskyt dospělců **krytonosce makovicového (Neoglacianus maculaalba)** zaznamenán v okrese Domažlice (Domažlice, 27.6.).

Při průchodu porostem se na pěti místech prohlédne vždy 10 květů v řádku a zaznamená se počet dospělců.

Ošetření se provede optimálně v období háčkování s prvními, ojediněle se vyskytujícími kvetoucími rostlinami.

SLUNEČNICE (RF 57 - 59, květenství se zřetelně oddělilo od listů až květenství ještě zavřené, mezi krycími listy jsou viditelné jazykovité květy)

První slabé výskyty **bílé hniloby slunečnice (Sclerotinia sclerotiorum)** byly sledovány v okrese Plzeň – sever (Bítov u Přehýšova, 4.7.) a Domažlice (Hlohová 4.7.).

Chemická ochrana se provádí ve fázi 4 – 6 listů nebo na konci kvetení. Ošetření se doporučuje při 5 – 15% napadení rostlin.

OKOPANINY

BRAMBORY (RF 39 - 79, konec prodlužovacího růstu (nad 25 cm) až první bobule odpadávají)

V okrese Plzeň – sever (Křimice, 4. 7.) byl zjištěn první výskyt **bakteriálního černání stonku brambor (Pectobacterium atrosepticum)**.

Slabý výskyt **vločkovitosti hlíz bramboru (Thanatephorus cucumeris)** pozorován v okrese Plzeň – sever (Křimice, 4.7.) a Klatovy (Slavošovice u Klatov, 4.7.).

Při průchodu porostem se na 10 místech prohlédne vždy 5 za sebou rostoucích rostlin. Sleduje se výskyt příznaků choroby na nati rostlin.

Chemická ochrana: moření sadbových hlíz.

První slabý výskyt **plísňě bramboru (Phytophthora infestans)** byl sledován v okrese Klatovy (Slavošovice u Klatov a Zářečí u Horažďovic, 4.7.) a Plzeň – sever (Křimice, 4.7.).

Signalizujeme další ošetření v prodlouženém intervalu nebo až v době, kdy lze očekávat změnu počasí a příchod vydatnějších srážek na Rokycansku a Plzeňsku. Informace k ošetření proti plísni bramborové a další informace naleznete v programu „Prognóza plísňě bramboru“, který je dostupný na internetových stránkách ÚKZÚZ:

<http://eagri.cz/public/web/ukzuz/portal/skodlive-organismy/prognozy-vyskytu-so-na-uzemi-cr/vyskyt-plisne-bramboru.html>

V okrese Karlovy Vary (Krásné Údolí, 23.6. – 29.6.) byl zachycen v Lambersových miskách výskyt **mšice řešetlákové (Aphis nasturtii)** a **mšice broskvoňové (Myzus persicae)** i ostatních druhů mšic.

Ochrana proti mšicím v množitelských porostech brambor spočívá ve využití insekticidních přípravků na ochranu rostlin.

Silný výskyt larev **mandelinky bramborové (Leptinotarsa decemlineata)** hlášen z okresu Domažlice (Koloveč, 23.6.) a střední výskyt zjištěn v okrese Tachov (Staré Sedliště, 23.6. a 30.6.). Slabý výskyt zaznamenán v okrese Rokycany (Němčovice, 27.6. a 1.7.) a Plzeň – jih (Želčany, 4.7.). Slabý výskyt dospělců sledován v okrese Tachov (Staré Sedliště, 23.6.).

Porost se prochází ve směru výsadby a zaznamenává se počet brouků, ohnisek larev. Počet a délka průchodů se stanoví tak, aby bylo prohlédnuto 0,1 ha, u ploch větších jak 10 ha 0,2 ha, přičemž je nutno porost projít nejméně 4 x na různých místech tak, aby bylo podchyceno průměrné napadení. **Chemickou ochranu je třeba zahájit při výskytu 100 brouků nebo 5000 larev na 1 ha.**

PÍCNINY

JETEL LUČNÍ

Slabý výskyt **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** po 2. seči zjištěn v okrese Domažlice (Chrastavice a Milavče, 4.7.).

Pozorování hrabošů se provádí v porostech na počátku a na konci vegetace. Zjišťují se počty užívaných nor (nory s čerstvými výhrabky nebo pobytovými stopami) v přepočtu na 1 ha a to na základě 4 průchodů o šířce 2,5 m a délce 100 m, resp. cca 140 kroků (celkem 4 x 250 m² = 1000 m²) a vynásobením 10 krát.

Chemické ošetření porostu se provede při dosažení nebo překročení prahu škodlivosti, tj. pokud se zjistí více než 200 až 600 užívaných nor na 1 ha.

OVOCNÉ DŘEVINY

Jádroviny

JABLOŇ (RF 73 - 75, druhý opad plodů (červnový) až plod dosahuje asi 50 % (polovinu) konečné velikosti)

Střední výskyt **padlí jabloně (*Podosphaera leucotricha*)** zaznamenan v okrese Plzeň - jih (Nebílovy, 4.7.).

Včasně a opakovaně mechanické odstraňování primárně napadených částí stromů („pomoučené“ listové a květní růžice) omezí sekundární šíření padlí. Chemická ochrana vyžaduje pravidelná fungicidní ošetření v intervalu 7 až 10 dnů od fenofáze BBCH 56 až 57 (stadium růžového poupěte) až do poloviny července.

Slabý výskyt **strupovitosti jabloně (*Venturia inaequalis*)** pozorován v okrese Tachov (Velké Dvorce, 27.6.), Rokycany (Němčovice, 27.6.) a Plzeň – jih (Nebílovy, 4.7.). Střední výskyt zjištěn v okrese Rokycany (Němčovice, 1.7.).

Ochranu je možné provádět preventivně nebo kurativně na základě sledování průběhu infekce, příp. jako kombinaci obou systémů – před květem se ošetřuje preventivně (méně intenzivní růst, nižší teploty), po odkvětu kurativně.

Při preventivní ochraně se ošetřuje průběžně po celé období primárních infekcí, tj. od vyrašení do června v intervalu (5) 7 až 10 (výjimečně 14 i více) dní, dle průběhu počasí. Maximální intenzita ochrany musí být v období největšího nebezpečí infekcí, od fenofáze růžového poupěte do doby přibližně 1 až 2 týdny po odkvětu. Interval mezi postřiky by měl zohlednit infekční tlak, intenzitu růstu a možnosti použitého fungicidu (reziduální účinnost účinné látky); mechanismus účinku: kontaktní přípravek – možná smyvateľnost při intenzivních dešťových srážkách (nechrání nově vyvinuté listy), systémový a lokálně systémový přípravek – snížená účinnost až neúčinnost za nízkých teplot. Při kurativní (postinfekční) ochraně se ošetřuje po splnění podmínek pro infekci. K ošetření musí být použity kurativně působící fungicidy, lépe však kombinované fungicidy nebo případně tank-mix kombinace (systémové a kontaktně působící účinná látka), při jejich aplikaci je třeba důsledně dodržovat doby kurativní účinnosti. Další ošetření se signalizuje po infekci, která vznikla, šestý den nebo další dny po předchozím ošetření.

V okrese Tachov (Velké Dvorce, 23.6. a 27.6.) zjištěn silný výskyt samců **obaleče jablečného (*Cydia pomonella*)** ve feromonových lapácích. Na témže místě byl dne 30.6.

sledován pouze slabý výskyt. Další vrchol letové vlny nastal tedy mezi 23.6 až 27.6. Slabé výskyty byly hlášeny z okresu Rokycany (Němčovice, 24.6., 27.6. a 4.7.) a Plzeň – jih (Nebílovy, 27.6., 1.7. a 4.7.).

*Sledování letu dospělců **obaleče jablečného** do feromonových lapáků se provádí 2 krát týdně od 1.5. do 15.9. a jednorázově se před sklizní zjišťuje počet napadených plodů.*

Signalizace nutnosti a doby ošetření závisí na volbě použitého přípravku. Ovicidy se používají ve dvou až třítydenních intervalech po ukončení květu jabloní, jakmile se zjistí ve feromonových lapácích úlovek 10 a více motýlků na lapák za 3 až 4 dny. Potřeba ošetření larvicidy se určuje kontrolami kladení škůdce, vizuálními prohlídkami 100 náhodně vybraných plodů. Práh hospodářské škodlivosti jsou 2 vajíčka na 100 náhodně zvolených plodů a k nim přilehlých listů.

Silný výskyt samců **obaleče jabloňového (Argyroplote variegana)** ve feromonových lapácích byl zaznamenán v okrese Tachov (Velké Dvorce, 23.6., 27.6., 30.6. a 3.7. pouze slabý výskyt). Vrchol letové vlny nastal okolo 27.6. Slabé výskyty byly zjištěny v okrese Rokycany (Němčovice, 24.6., 27.6. a 4.7.) a Plzeň – jih (Nebílovy, 24.6., 27.6., 1.7. a 4.7.).

*Sledování letu dospělců **obaleče jabloňového** do feromonových lapáků se provádí 2x týdně od 1.5. do 15.9.*

Termín larvicidního ošetření je cca 7 - 12 dní po vrcholu letové vlny.

Slabý výskyt **obaleče pupenového (Tmetocera ocellana)** ve feromonových lapácích byl sledován v okrese Tachov (Velké Dvorce, 23.6. a 27.6.), Plzeň – jih (Nebílovy, 24.6.) a Rokycany (Němčovice, 27.6.).

V okrese Tachov (Trnová u Tachova, 3.7.) byl na stromořadí u silnice pozorován holožír **bekyně zlatořitné (Euproctis chrysorrhoea)**.

Peckoviny

SLIVONĚ (RF 75 - 77, plod dosahuje asi 50 % (polovinu) konečné velikosti až plod dosahuje asi 70 % konečné velikosti)

Slabý výskyt samců **obaleče švestkového (Cydia funebrana)** byl zaznamenán ve feromonových lapácích v okrese Plzeň - jih (Nebílovy, 24.6., 1.7. a 4.7.). Na téže místě byl dne 24.6. sledován slabý výskyt samců **obaleče východního (Cydia molesta)** ve feromonových lapácích.

*Sledování letu dospělců **obaleče švestkového** a **obaleče východního** do feromonových lapáků se provádí 2 x týdně od 1.5. do 15.9. a jednorázově se před sklizní zjišťuje počet napadených plodů.*

Dospělci létají ve dvou vlnách. Proti první generaci je třeba zasahovat jen v případě nízké násady plodů. Proti druhé generaci se doporučuje aplikovat registrované insekticidy za týden po vrcholu letu samců do feromonových lapáků, nebo při zjištění dvou a více vajíček na 100 náhodně odebraných plodech.

SVĚTELNÉ LAPAČE

Na všech světelných lapačích je sledován pravidelný výskyt **osenice vykřičníkové (Agrotis exclamatoris)** a nepravidelný nízký výskyt **osenice černé C (Xestia c-nigrum)**. **Osenice polní (Agrotis segetum)** byla ve světelném lapači zachycena v okrese Rokycany (Volduchy, 23.6., 30.6., 1.7. a 2.7.) a Plzeň – jih (Nebílovy, 23.6.). **Kovolesklec gama (Autographa gamma)** byl zachycen ve světelném lapači v okrese Domažlice (Staňkov, 24.6. a 30.6.) a Cheb (Střížov, 27.6., 28.6. a 2.7.). **Můra kapustová (Lacanobia oleracea)** byla zachycena v okrese Rokycany (Volduchy, 23.6., 30.6. a 2.7.), Plzeň – jih (Těnovice, 24.6.)

a v okrese Domažlice (Staňkov) je zachytávána nepravidelně. Ve světelném lapači na Klatovsku (Horažďovice, 23.6.) byla zachycena můra zelná (*Mamestra brassicae*). Nepravidelný výskyt zavíječe kukuřičného (*Ostrinia nubilalis*) byl zaznamenán ve světelném lapači v okrese Plzeň – jih (Těnovice) a Domažlice (Staňkov).

Za oblastní odbor Plzeň zpracovala: Ing. Žaneta Ernestová